

3. Udviklingen i praksis.

Udviklingen har medført, at statskattelovens forudsætning om, at de lignende myndigheder — ligningskommissionerne og skatterådene — selv foretager prøvelsen af de indkomne selvangivelser og skatteansættelser, ikke har kunnet holde stik.

Medens der efter statskatteloven alene var pligt til at selvangive den skattepligtige formue, blev der ved kontrolloven i 1946 indført pligt til at selvangive den skattepligtige indkomst. Allerede forinden — men forstærket som følge heraf — var hovedvægten i selve ligningsopgaven blevet forskudt fra overvejende skønsmæssige ansættelser af den skattepligtige indkomst til en mere revisionsmæssig prøvelse af selvangivelserne. Hertil kommer, at der i forbindelse med kommunalreformen er sket en reduktion af kommunernes og skattekredsens antal, således at der er sket en væsentlig forøgelse af de enkelte kommuners og skattekredsens indbyggertal, hvilket har bevirket, at det lokale kendskab til den enkelte skatteydere økonomiske forhold, der oprindeligt var af så væsentlig betydning for den rette ansættelse af hans skattepligtige indkomst, er blevet begrænset.

Endvidere er der, specielt i forbindelse med kilde-skattens indførelse, pålagt de kommunale ligningsmyndigheder meget betydelige opgaver, ligesom skatterådernes opgaver er blevet udvidet i 1962 med ligningen i første instans af aktieselskaber m. v. og i 1970 med opgaverne i forbindelse med dødsbobe-skatningen. Såvel de kommunale ligningsmyndigheder som skatterådene har derfor i vidt omfang måttet have bistand af lønnet medhjælp til at foretage det forberedende arbejde og udarbejde forslag til ansættelser og kendelser m. v.

Landets ligningskommissioner har i dag en mere eller mindre udbygget kommunal administration som bistand ved ligningsarbejdet. På samme måde har for skatterådernes vedkommende det stigende behov for teknisk administrativ bistand ved rådernes behandling af ligningsmaterialet ført til, at der er etableret sekretariatsordninger for alle landets skatteråd.

Udviklingen i ligningsarbejdet med de stærkt forøgede kvantitative og kvalitative krav til de lignende myndigheder har endvidere ført med sig, at det ikke har været muligt fuldt ud at opretholde statskattelovens princip, hvorefter selvangivelsesmaterialet underkastes to særskilte behandlinger ved to uafhængige ligningsorganer.

I en del af de kommuner, hvor den kommunale ligningsadministration tillige er sekretariat for skatterådet, er arbejdet tilrettelagt således, at den kritiske gennemgang af ligningsmaterialet for skattepligtige med mere komplicerede indkomst- og formue-

forhold henskydes til perioden for skatterådsbehandling, medens gennemgangen af det mindre komplicerede ligningsmateriale gøres færdigt i ligningskommissionens regi og kun tages op af skatterådet, såfremt der klages over ligningskommissionens afgørelser.

I nogle af de kommuner, der ikke er sekretariat for skatterådet, praktiseres en ordning, hvorefter den kommunale skatteadministration efter aftale med skatterådet fortsat deltager i prøvelsesarbejdet og yder bistand til skatterådet i klagesager efter udløbet af fristen for ligningskommissionens arbejde.

Det har ofte været kritiseret, at det under den nuværende ordning hyppigt er de samme personer, der medvirker ved ligningen, og som efterfølgende deltager i klagebehandlingen. Efter lovforslaget sker der en klar adskillelse mellem det egentlige ligningsarbejde og skatterådernes arbejde med at træffe afgørelse i de klager, der indgår over de af ligningsmyndighederne foretagne ansættelser.

4. Lovforslagets hovedindhold.

På baggrund af den skitserede udvikling tager lovforslaget i første række sigte på at forenkle ligningsarbejdet, således at skatteansættelserne ikke længere formelt skal behandles i to instanser. Ligningskompetencen placeres efter forslaget hos den kommunale ligningskommission, der træffer afgørelse på grundlag af indstillinger fra den kommunale skatteadministration. Den kommunale ligningsmyndighed skal have foretaget ansættelser i samtlige skattesager inden 31. december året efter indkomståret, således at man er klar til at modtage og behandle selvangivelserne for det følgende år. Klagebehandling ved ligningskommissionen skal være tilendebragt senest 1. april det andet år efter indkomståret.

Tilrettelæggelsen af den årlige ligning og tilsynet med denne varetages af statskattedirektoratet, der udarbejder planer for ligningsarbejdet i hele landet og indkalder ligningsmyndighederne til instruktionsmøder. Derved sikres der i videst muligt omfang ensartethed i den kommunale ligning. De statslige myndigheder har adgang til i hele ligningsperioden at udtage enkelte sager til gennemgang og eventuel forelæggelse for ligningsrådet med henblik på foretagelse af ansættelsen.

Statskattedirektoratet bistås ved tilsynet med ligningen af amtsskatteinspektorerne. Disse skal endvidere efter anmodning yde bistand til det kommunale skattevæsen, noget der f. eks. kan være behov for i forbindelse med selskabsligningen.

Revision af de foretagne ansættelser foretages af statskattedirektoratet og amtsskatteinspektorerne.